

Ю. Д. Зайцев

Кандиба Іван Олексійович

КАНДИБА Іван Олексійович (07. 06. 1930, с. Стульно Люблін. воєводства, Польща – 08. 11. 2002, Львів) – правозахисник, громадсько-політичний діяч. Орден «За мужність» 1-го ступеня (2006). 1945 разом із родиною депортований у Микол. обл. Закін. Львівський університет (1953). Відтоді працював нотаріусом, суддею, адвокатом, юрисконсультом. 1960 познайомився з *Л. Лук'яненком*, підтримав його ідею створення Укр. робітн.-селян. спілки з метою домогтися виходу України з СРСР (перше засідання організації відбулося 6 листопада 1960 у помешканні К.). 20 січня 1961 заарешт. і засудж. до 15-ти р. таборів суворого режиму. Під час перебування у таборах у Мордовії (РФ) 1966 передав на волю листа зі зверненням до 1-го секр. ЦК КПУ П. Шелеста щодо безпідставності ув'язнення чл. Укр. робітн.-селян. спілки. 1967 за протести проти жорстокого режиму засудж. до 3-х р. тюрем. ув'язнення. Із Владимир. тюрми (РФ) разом із Л. Лук'яненком і [М. Горинем](#) передав за кордон «Звернення до Комісії з прав людини при ООН» про фармакол. отруєння політв'язнів у СРСР. 1976 звільнений. У Москві зустрівся з А. Сахаровим, П. Григоренком, Ю. Орловим, О. Гінзбургом. Через відмову в прописці за поперед. місцем проживання у Львові оселився у смт Пустомити (нині місто Львів. обл.), працював на виробництві. Став одним із чл.-засн. Укр. громад. групи сприяння виконанню Гельсин. угод (1976). Постійно перебував під адм. наглядом. 1978 і 1980 подавав документи на виїзд до США (на підставі запрошення від сестри), однак дозволу не отримав. 24 березня 1981 заарешт. удруге, за звинуваченням у антирад. агітації і пропаганді засудж. до 10-ти р. позбавлення волі і 5-ти р. заслання як особливо небезпеч. рецидивіст. 9 вересня 1988 достроково звільнений внаслідок особистого втручання президента США Р. Рейґана. 1990 ініціював створення й очолив Всеукр. політ. об'єдн. «Державна Самостійність України». Від 1992 – чл., від 1996 – голова, від 2001 – почес. голова Проводу ОУН в Україні. Засн. (1991) і ред. (від 1995) г.

«Нескорена нація». За першим присудом реабіліт. 1991, за другим – 1992.

Рекомендована література

1. Зайцев Ю. Судили патріота... «за зраду Батьківщини»: Штрихи до посмертного портрета багаторічного політв'язня Івана Кандиби // Високий Замок. 2002, 18 груд.

Бібліографічний опис:

Кандиба Іван Олексійович / Ю. Д. Зайцев // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9277>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).